

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (prvního senátu)

28. července 2011 *

Ve věci C-554/09,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Oberlandesgericht Stuttgart (Německo) ze dne 17. prosince 2009, došlým Soudnímu dvoru 31. prosince 2009, v trestním řízení proti

Andreas Michaelu Seegerovi,

SOUDNÍ DVŮR (první senát),

ve složení A. Tizzano, předseda senátu, J.-J. Kasel, A. Borg Barthet, E. Levits a M. Berger (zpravodajka), soudci,

generální advokát: P. Cruz Villalón,
vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

* Jednací jazyk: němčina.

s ohledem na vyjádření předložená:

- za A. M. Seegera H.-J. Riederem, Rechtsanwalt,
- za vládu Spojeného království S. Hathawayem, jako zmocněncem,
- za Evropskou komisi N. Yerrell a F. W. Bulstem, jako zmocněnci,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 13 odst. 1 písm. d) druhé odrážky nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 561/2006 ze dne 15. března 2006 o harmonizaci některých předpisů v sociální oblasti týkajících se silniční dopravy, o změně nařízení Rady (EHS) č. 3821/85 a (ES) č. 2135/98 a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 3820/85 (Úř. věst. L 102, s. 1).

- 2 Projednávaná žádost byla předložena v rámci trestního řízení vedeného proti A. M. Seegerovi za porušení ustanovení čl. 3 odst. 1 první věty a čl. 15 odst. 7 nařízení Rady (EHS) č. 3821/85 ze dne 20. prosince 1985 o záznamovém zařízení v silniční dopravě (Úř. věst. L 370, s. 8), ve znění nařízení č. 561/2006 (dále jen „nařízení č. 3821/85“).

Právní rámec

Unijní Právo

- 3 Článek 3 nařízení č. 3821/85 stanoví:

„1. Záznamové zařízení musí být zabudováno a užíváno ve vozidlech, která jsou registrována v členském státě a používána pro silniční přepravu cestujících nebo zboží, s výjimkou vozidel uvedených v článku 3 nařízení (ES) č. 561/2006. [...]

2. Členské státy mohou z působnosti tohoto nařízení vyjmout vozidla uvedená v čl. 13 odst. 1 a 3 nařízení (ES) č. 561/2006.

[...]“

4 Článek 15 odst.7 nařízení č. 3821/85 zní takto:

„7. a) Řídí-li řidič vozidlo vybavené záznamovým zařízením v souladu s přílohou I, musí být schopen kdykoli na žádost kontrolora předložit

i) záznamové listy z běžného týdne a listy použité řidičem v předcházejících 15 dnech,

[...]

Po 1. lednu 2008 však zahrnují časové úseky uvedené v bodech i) a iii) běžný den a předchozích 28 dnů.

[...]“

5 Článek 1 nařízení č. 561/2006 stanoví:

„Toto nařízení stanoví pravidla pro doby řízení, přestávky v řízení a doby odpočinku řidičů zajišťujících silniční přepravu zboží a cestujících za účelem harmonizace podmínek hospodářské soutěže mezi druhy pozemní dopravy, zejména v silniční dopravě, a zlepšení pracovních podmínek a bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích. Účelem tohoto nařízení je rovněž lepší monitorování a prosazování jednotlivými členskými státy a zlepšení pracovní praxe v silniční dopravě.“

6 Článek 2 odst. 1 uvedeného nařízení zní takto:

„1. Toto nařízení se vztahuje na přepravu

a) zboží vozidly, jejichž maximální přípustná hmotnost včetně návěsu nebo přívěsu překračuje 3,5 tuny, nebo

b) cestujících [...]“

7 Článek 3 téhož nařízení stanoví:

„Toto nařízení se nevztahuje na silniční dopravu

[...]

h) vozidly nebo jejich kombinacemi, jejichž maximální přípustná hmotnost nepřesahuje 7,5 tuny a která se používají k neobchodní přepravě zboží;

[...]“

8 Článek 13 odst.1 nařízení č. 561/2006 stanoví:

„Jestliže nejsou dotčeny cíle stanovené v článku 1, může každý členský stát na svém území nebo po dohodě s jiným členským státem na jeho území udělit výjimky z článků 5 až 9 a stanovit individuální podmínky vztahující se na tyto výjimky týkající se přepravy:

[...]

d) vozidly nebo kombinacemi vozidel, jejichž maximální přípustná hmotnost nepřekračuje 7,5 tuny a která

[...]

- pro přepravu materiálu, zařízení nebo strojů, které řidič při výkonu svého povolání potřebuje.

- Tato vozidla se smějí používat pouze na tratích v okruhu do 50 km od místa obvyklého odstavení vozidla a za podmínky, že řízení vozidla nepředstavuje řidičovu hlavní činnost;

[...]“

Vnitrostátní právo

- 9 Článek 8 zákona o mobilních pracovnících v dopravě (Fahrpersonalgesetz) ze dne 19. února 1987 (BGBl. 1987 I, s. 640) ve znění zákona ze dne 6. července 2007 (BGBl. 2007 I, s. 1270, dále jen „FPG“) zní takto:

„(1) Přestupku se dopustí ten, kdo úmyslně nebo z nedbalosti

1. jako podnikatel [...]

2. jako řidič [...]

a) poruší nařízení podle [...]

b) poruší ustanovení nařízení (EHS) č. 3821/85 [...]

[...]

3. jako majitel vozidla [...]

(2) Za přestupek lze v případech uvedených v odstavci 1 bodech 1 a 3 uložit pokutu do výše 15 000 eur, v ostatních případech pokutu do výše 5 000 eur.“

- 10 Článek 18 nařízení o mobilních pracovnících v dopravě (Fahrpersonalverordnung) ze dne 27. června 2005 (BGBl. 2005 I, s. 182) ve znění nařízení ze dne 22. ledna 2008 (BGBl. 2008 I, s. 54, dále jen „FPV“) zní takto:

„(1) Podle čl. 13 odst. 1 nařízení (ES) č. 561/2006 a čl. 3 odst. 2 nařízení (EHS) č. 3821/85 jsou v rozsahu působnosti [FPG] vyloučeny z použití článků 5 až 9 nařízení (ES) č. 561/2006 a použití nařízení (EHS) č. 3821/85 následující kategorie vozidel:

[...]

4. Vozidla nebo kombinace vozidel, jejichž maximální přípustná hmotnost nepřekračuje 7,5 tuny, a která jsou používána na tratích v okruhu do 50 km od místa, v němž je podnik usazen

[...]

b) pro přepravu materiálu, zařízení nebo strojů, které řidič při výkonu svého povolání potřebuje, například vozidla s určitým zvláštním vybavením k takovému účelu, která slouží jako prodejní vozidla na veřejných trzích nebo k ambulátnímu prodeji,

za podmínky, že řízení vozidla nepředstavuje řidičovu hlavní činnost.

[...]“

11 Článek 23 FPV stanoví:

„(1) Přestupku ve smyslu čl. 8 odst. 1 bodu 1 písm. b) [FPG] se dopustí ten, kdo jako podnikatel poruší [...]

(2) Přestupku ve smyslu čl. 8 odst. 1 bodu 2 písm. b) [FPG] se dopustí ten, kdo jako řidič poruší nařízení (EHS) č. 3821/85 tím, že úmyslně nebo z nedbalosti

1. v rozporu s čl. 3 odst. 1 první větou nepoužije záznamové zařízení,

[...]

11. v rozporu s čl. 15 odst. 7 písm. a) a b) nepředloží nebo včas nepředloží záznamový list, kartu řidiče, výtisk nebo ručně provedený záznam,

[...]“

Původní řízení a předběžná otázka

- 12 A. M. Seeger je majitelem obchodu s vínem a nápoji ve Stuttgartu (Německo), který svým zákazníkům nabízí dodávku zboží do domu. V průměru jednou týdně zásobuje asi 30 až 40 zákazníků v okruhu maximálně 10 až 15 kilometrů. Jmenovaný za tímto účelem zaměstnává jednoho pracovníka.
- 13 Dne 3. března 2008 na území obce Esslingen-am-Neckar (Německo) ve vzdálenosti přibližně 15 km od Stuttgartu A. M. Seeger řídil svůj nákladní automobil, jehož celková přípustná hmotnost dosahovala 7,49 tun, aniž podle nařízení č. 3821/85 použil zabudované záznamové zařízení. Dotčený nevložil žádný záznamový list a nemohl kontrolorovi, který jej zastavil, předložit záznamové listy za předcházejících 28 dní.
- 14 Ve vozidle A. M. Seegera se nacházely prázdné obaly, a to prázdné lahve od nápojů, které chtěl vrátit dodavateli se sídlem v Esslingen-am-Neckar. Samotné prázdné obaly nepocházely ze soukromé spotřeby dotčeného, ale z jeho obchodní činnosti.
- 15 Amtsgericht Stuttgart měl za to, že se jedná o dvě porušení ustanovení čl. 8 odst. 1 bodu 2 písm. b) FPG a čl. 23 odst. 2 bodu 11 FPV a rozsudkem ze dne 17. března 2009 A. M. Seegera odsoudil k pokutě 200 eur.
- 16 Uvedený soud konstatoval, že řízení vozidla nepředstavuje hlavní činnost A. M. Seegera, jíž je provozování jeho prodejny, ve které převážně přijímá a obsluhuje své zákazníky. Dodávky zboží domů jsou přitom pouze doplňkovou službou, která je poskytována jednou týdně. Podle téhož soudu nejsou jízdy za účelem nákupu nápojů a zpětná přeprava prázdných obalů prováděny denně a jsou časově podstatně méně náročné než prodej v prodejně.

- 17 Amtsgericht Stuttgart odmítl použít ustanovení o výjimce stanovené v čl. 18 odst. 1 bodu 4 písm. b) FPV z důvodu, že přepravované prázdné obaly nejsou „materiálem“ ve smyslu tohoto ustanovení, neboť nepodléhají procesu zpracování, ale je třeba je považovat za zboží určené k prodeji.
- 18 A. M. Seeger se proti rozsudku ze dne 17. března 2009 odvolal k Oberlandesgericht Stuttgart a v rámci tohoto odvolání tvrdil, že předmět nařízení č. 561/2006, a to bezpečnost provozu na pozemních komunikacích a právní úprava hospodářské soutěže, v daném případě nebrání širokému výkladu pojmu „materiál“, který je použit v čl. 13 odst. 1 písm. d) druhé odrážce tohoto nařízení.
- 19 Státní zastupitelství ve Stuttgartu navrhlo přerušit řízení a podat žádost o rozhodnutí o předběžné otázce k Soudnímu dvoru, neboť otázku, zda uvedený pojem „materiál“ zahrnuje rovněž lahve od nápojů a prázdné obaly obchodníka s nápoji, je nutné rozhodnout z hlediska unijního práva.
- 20 Oberlandesgericht Stuttgart v tomto ohledu zdůrazňuje, že Soudní dvůr se dosud zabýval otázkou výkladu pojmu „materiál“ ve smyslu čl. 13 odst. 1 písm. g) nařízení Rady (EHS) č. 3820/85 ze dne 20. prosince 1985 o harmonizaci určitých sociálních právních předpisů v silniční dopravě (Úř. věst. L 370, s. 1; Zvl. vyd. 05/01, s. 319), které bylo zrušeno a nahrazeno nařízením č. 561/2006 s účinností ode dne 11. dubna 2007, pouze ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 17. března 2005, Raemdonck a Raemdonck-Janssens (C-128/04, Sb. rozh. s. I-2445). Oberlandesgericht Stuttgart má za to, že s ohledem na znění, kontext a předmět tohoto ustanovení, které je převzato do čl. 13 odst. 1 písm. d) druhé odrážce nařízení č. 561/2006, nelze z tohoto rozsudku jasně odvodit, že ve smyslu uvedeného ustanovení je pod pojmem „materiál“ nutné chápat prázdné obaly, tj. obalový materiál obchodníka s nápoji.

- 21 Podle předkládajícího soudu je uvedený široký výklad pojmu „materiál“ zastáván ve vnitrostátní judikatuře i v právní teorii. Oberlandesgericht Stuttgart nicméně poukazuje na to, že obalový materiál není jádrem činnosti obchodníka s vínem a nápoji v tom směru, že by k dané činnosti docházelo pomocí tohoto předmětu, jak tomu bylo ohledně stavebního materiálu a strojů ve věci, v níž byl vydán výše uvedený rozsudek Raemdonck a Raemdonck-Janssens. Přepavní jízdy, které jsou předmětem věci v původním řízení, zároveň nejsou v rozporu s cíli sledovanými nařízením č. 561/2006.
- 22 Oberlandesgericht Stuttgart se tedy rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Je třeba pojem ‚materiál‘ uvedený v čl. 13 [odst. 1] písm. d) druhé odrážce nařízení [...] č. 561/2006 [...] vykládat v tom smyslu, že pokrývá i obalový materiál, jako jsou prázdné lahve od nápojů, který přepravuje obchodník s vínem a nápoji provozující prodejnu, jenž jednou týdně zásobuje své zákazníky a provádí přitom sběr prázdných obalů, aby je odvezl ke svému velkoobchodníkovi?“

K předběžné otázce

- 23 Za účelem odpovědi na tuto předběžnou otázku je třeba úvodem konstatovat, že pojem „materiál“, jak jej uvádí čl. 13 odst. 1 písm. g) nařízení č. 3820/85, byl již předmětem výkladu Soudního dvora ve výše uvedeném rozsudku Raemdonck a Raemdonck-Janssens.

- 24 Vzhledem k tomu, že nařízení č. 561/2006 nepřineslo podstatné změny ohledně podmínek, kterým podléhala výjimka stanovená v čl. 13 odst. 1 písm. g) nařízení č. 3820/85, kromě dodatečné podmínky, že maximální přípustná hmotnost vozidla nesmí překračovat 7,5 tuny, a upřesnění, že řidič může při výkonu svého povolání přepravovat také „stroje“, lze výklad pojmu „materiál“ uvedený v tomto ustanovení, jenž byl poskytnut ve výše uvedeném rozsudku Raemdonck a Raemdonck-Janssens, vztáhnout i na pojem „materiál“ obsažený v čl. 13 odst. 1 písm. d) druhé odrážce nařízení č. 561/2006.
- 25 Z uvedeného rozsudku vyplývá, že pojem „materiál“ je třeba chápat v širším smyslu než pojem „vybavení“, takže tento první pojem se vztahuje na předměty, které jsou požadovány nebo používány pro výkon povolání řidiče dotyčného vozidla, a může tak zahrnovat součástky konečného výrobku, jenž má být vyroben, nebo práce, které mají být pomocí tohoto výrobku vykonány. Z toho vyplývá, že materiál je určen k použití nebo je potřebný k vytvoření, úpravě nebo přeměně jiné věci a není určen k tomu, aby byl pouze přepraven za účelem dodání, prodeje nebo likvidace. Vzhledem k tomu, že daný materiál podléhá zpracování, nejedná se tedy o zboží, které je určeno k tomu, aby jej jeho uživatel prodával.
- 26 V tomto ohledu je nutné konstatovat, že takový obchodník s vínem a nápoji, jako je A.M. Seeger, přepravuje pouze prázdné lahve. Jak totiž správně uvádějí vláda Spojeného království a Komise ve svých vyjádřeních, tyto lahve nejsou pro výkon jeho hlavní činnosti nezbytným zbožím. Prázdné lahve, které A.M. Seeger přepravuje, se nezpracovávají ani nepřeměňují, ani se nepřidávají do dalšího výrobku ani se nepoužívají při výkonu nějaké činnosti. Uvedené lahve nejsou nezbytné jako součástky, suroviny nebo přísady pro žádný výrobek, jež takový podnikatel vyrábí, ani pro činnost, kterou posledně uvedený vykonává. Konečně, dané lahve nepředstavují přístroje nebo nástroje nezbytné k výrobě jakéhokoliv výrobku.

- 27 I když je dále pravda, že se prázdné lahve dotčené v původním řízení používají pro obchodní účel a že M. Seeger pravděpodobně nemá z důvodů úspornosti, a tedy ze zcela subjektivních hledisek jinou možnost, než je sám u svých zákazníků sbírat, není tato okolnost dostačující k tomu, aby znamenala, že spadají pod objektivní pojem „materiál“ ve smyslu čl. 13 odst. 1 písm. d) druhé odrážky nařízení č. 561/2006.
- 28 Takový výklad pojmu „materiál“ je podporován systematickým výkladem všech výjimek uvedených v čl. 13 odst. 1 nařízení č. 561/2006.
- 29 Dané ustanovení stanoví výjimky ke článkům 5 až 9 daného nařízení zejména pro vozidla používaná pro svoz mléka z hospodářství nebo vrácení nádob na mléko na tato hospodářství nebo pro vozidla používaná při odvozu nebo likvidaci domovního odpadu.
- 30 V tomto ohledu je třeba konstatovat, že výklad pojmu materiál, který A.M. Seeger obhajuje, zahrnuje i obaly a prázdné kontejnery, takže by pokrýval rovněž výše uvedené specifické výjimky a učinil je z větší části, nebo dokonce úplně bezpředmětnými. Pokud měl unijní zákonodárce v úmyslu vytvořit obecnou výjimku pro všechna vozidla, která přepravují nespotební zboží, pak by čl. 13 odst. 1 nařízení č. 561/2006 neomezoval výjimku, již stanoví, na speciální kategorie přepravovaného zboží, ale jednoduše by odkázal na nespotební předměty.
- 31 Výklad pojmu „materiál“, který A. M. Seeger zastává, by kromě toho měl za následek, že by bylo obtížnější, ne-li nemožné tento pojem odlišit od pojmu „zboží“, který nařízení č. 561/2006 opakovaně používá zejména v jeho čl. 2 odst. 1 písm. a), čl. 4 písm. a) a čl. 10 odst. 1.

- 32 Použití výjimky stanovené v čl. 13 odst. 1 písm. d) druhé odrážce nařízení č. 561/2006 totiž závisí zejména na druhu přepravovaného zboží a netýká se všech druhů zboží, třebaže jsou ostatní podmínky zakotvené tímto ustanovením naplněny. Výrazy „materiál“, „zařízení“ a „stroje“ tak nutně označují pouze část zboží, jehož přeprava spadá do rozsahu působnosti tohoto nařízení. Z toho vyplývá, že tržní zboží ve vlastním slova smyslu je tímto vymezením vyloučeno, jak je tomu i v případě zboží, jež je pouze přepravováno z místa na místo, aniž je obráběno, zpracováno či použito při výkonu podnikatelské činnosti. Pojem „materiál“ by jinak neumožňoval omezit použití výjimek stanovených v čl. 13 odst. 1 uvedeného nařízení v závislosti na přepravovaném zboží, čímž by byl smazán veškerý rozdíl mezi pojmem „materiál“ a pojmem „zboží“.
- 33 Kromě toho je také třeba připomenout, že podmínky uplatnění čl. 13 odst. 1 písm. d) druhé odrážky nařízení č. 561/2006 je třeba vykládat striktně, neboť toto ustanovení je výjimkou z článků 5 až 9 uvedeného nařízení.
- 34 V tomto ohledu je třeba zdůraznit, že pokud by byl výklad pojmu „materiál“, který A. M. Seeger zastává, přijat, byla by výjimka obsažená v čl. 13 odst. 1 písm. d) druhé odrážce nařízení č. 561/2006 v zásadě rozšířena na veškeré nespotební zboží, což by ohrozilo cíle daného nařízení, kterými jsou zlepšení pracovních podmínek zaměstnanců v odvětví silniční dopravy a bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích.
- 35 Takový výklad by byl mimoto také v rozporu s požadavkem stanoveným v čl. 13 odst. 1 daného nařízení, jelikož by vedl k tomu, že na velký počet řidičů by se již nevztahovala ochrana jejich pracovních podmínek, jakou stanoví nařízení č. 561/2006.

- 36 Dále by takové rozšíření výjimky stanovené v čl. 13 odst. 1 písm. d) druhé odrážce nařízení č. 561/2006 mělo za následek, že velký počet vozidel by mohli řídit tito řidiči, kterým by tak bylo umožněno legálně řídit po dlouhou dobu bez přestávky, což by mohlo vážně ohrozit cíl spočívající ve zlepšení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích.
- 37 V tomto ohledu je rovněž třeba konstatovat, že cílem nařízení č. 561/2006 je podle jeho článku 1 druhé věty zejména zlepšit prosazování pravidel v oblasti silniční dopravy jednotlivými členskými státy a podle jeho čtvrtého bodu odůvodnění stanovit „souboru jasnějších a jednodušších pravidel, která budou pro odvětví silniční dopravy i pro orgány pověřené jejich uplatňováním snadno srozumitelná a která jimi budou snáze vykládána a uplatňována“.
- 38 Rozšíření výjimky stanovené v čl. 13 odst. 1 písm. d) druhé odrážce nařízení č. 561/2006 by tedy mohlo vytvořit nejistotu jak v odvětví silniční dopravy, tak v případě veřejných orgánů pověřených uplatňováním pravidel v tomto odvětví a mohlo by vést k obtížím při výkladu, uplatňování, výkonu a kontrole daných pravidel. Taková situace by přitom byla nejen v rozporu s cíli zmíněnými v předcházejícím bodě, ale mohla by rovněž ohrozit dosažení cíle účinného a jednotného uplatňování pravidel, pokud jde o dobu řízení a dobu odpočinku, jak jsou zakotveny ve třináctém bodu odůvodnění daného nařízení.
- 39 Konečně nelze přijmout ani argument A.M. Seegera vycházející z povinnosti – která vyplývá z vnitrostátní právní úpravy týkající se obalů, jejímž cílem je ochrana životního prostředí používáním lahví pro opakované použití a která za tímto účelem zavedla v případě některých nápojů v lahvích zálohu – účastnit se na sběrném systému uvedených lahví, takže přeprava prázdných lahví je pro výkon jeho obchodní činnosti nezbytná.

- 40 V tomto ohledu je třeba konstatovat, že daná povinnost vyplývající z vnitrostátní právní úpravy v oblasti ochrany životního prostředí, přestože uvedená právní úprava provádí povinnost stanovenou směrnicí, není dostačující k tomu, aby znamenala, že prázdné lahve přepravované obchodníkem s vínem a nápoji spadají pod pojem „materiál“ ve smyslu čl. 13 odst. 1 písm. d) druhé odrážky nařízení č. 561/2006. Tento argument by kromě toho bylo možné přijmout, pouze pokud by A. M. Seeger přepravoval výhradně prázdné zálohované lahve, což ze spisu předloženého Soudnímu dvoru nevyplývá.
- 41 S ohledem na výše uvedené je třeba na položenou otázku odpovědět tak, že pojem „materiál“ uvedený v čl. 13 odst. 1 písm. d) druhé odrážce nařízení č. 561/2006, musí být vykládán v tom smyslu, že nepokrývá takový obalový materiál, jako jsou prázdné lahve, který přepravuje obchodník s vínem a nápoji provozující prodejnu, jenž jednou týdně zásobuje své zákazníky a provádí přitom sběr prázdných obalů, aby je odvezl ke svému velkoobchodníkovi.

K nákladům řízení

- 42 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (první senát) rozhodl takto:

Pojem „materiál“ uvedený v čl. 13 odst. 1 písm. d) druhé odrážce nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 561/2006 ze dne 15. března 2006 o harmonizaci některých předpisů v sociální oblasti týkajících se silniční dopravy, o změně

nařízení Rady (EHS) č. 3821/85 a (ES) č. 2135/98 a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 3820/85 je třeba vykládat v tom smyslu, že nepokrývá takový obalový materiál, jako jsou prázdné lahve, který přepravuje obchodník s vínem a nápoji provozující prodejnu, jenž jednou týdně zásobuje své zákazníky a provádí přitom sběr prázdných obalů, aby je odvezl ke svému velkoobchodníkovi.

Podpisy.